

udvidelse af adgangen til at tage støtte med til udlandet kan frigøre uddannelsespladser her i landet.

Mange unge ønsker at uddanne sig helt eller delvis i udlandet, og dette vil også være en fordel set i lyset af den stigende internationalisering, ikke mindst i forbindelse med EF's indre marked.

Til en gymnasial uddannelse i udlandet, der kan træde i stedet for en dansk studentereksamen, dvs. give adgang til universitetsuddannelse i Danmark, kan der efter de gældende bekendtgørelsesregler gives støtte inden for de sidste 2 år af uddannelsen i udlandet. Der er ikke planer om at ændre disse regler.

Adgangen til støtte til andre uddannelser og studier i udlandet er efter de gældende regler, der er fastsat på bekendtgørelsesniveau, begrænset (bortset fra uddannelse i de øvrige nordiske lande).

For det første skal erhvervskompetencegivende uddannelser og studier i udlandet naturligvis opfylde de samme betingelser for at være støtteberettigende som uddannelser i Danmark.

Men herudover stilles der en række *særlige krav*:
 – enten skal der ikke findes principielt tilsvarende uddannelse i Danmark, eller også skal uddannelsen i udlandet kunne gennemføres inden for 2 år
 – herudover er der mulighed for at gennemføre dele af en dansk uddannelse i udlandet. Det betyder, at studietiden i udlandet skal kunne medføre en tilsvarende eller i overvejende grad tilsvarende ned-sættelse af uddannelses-tiden i Danmark. Hvis den uddannelsessøgende *ikke* er indskrevet ved en dansk uddannelsesinstitution, kræves en særlig forhåndsgodkendelse om merit fra en dansk uddannelsesinstitution.

Det er disse særlige krav, der ønskes ændret ved en liberalisering.

Hvis de særlige krav ophæves, vil der kunne opnås støtte til erhvervskompetencegivende uddannelser og studier i udlandet efter *samme betingelser* som til uddannelser i Danmark, men uddannelserne skal godkendes, så der kun bliver tale om uddannelser på niveau med danske offentlige uddannelser. Dette er en meget væsentlig liberalisering, og samtidig vil godkendelsesbetingelserne blive mere klare og lettere at forstå for de studerende.

En udvidelse af adgangen til støtte til uddannelser og studier i udlandet må antages at medføre merudgifter, først og fremmest til studerende, der med lempeligere støtteregler ser mulighed for at studere i udlandet og dermed vil frigøre uddannelseskapa-citet i Danmark, men også til studerende, der uden støtte efter de gældende regler ønsker at studere i udlandet.

Som led i finansieringen heraf foreslås det derfor, at stipendier til undervisningsafgift ophæves både i

Danmark og i udlandet. Dette indebærer også en stor administrativ lettelse for SU-Styrelsen, da stipendierne, der er udmålt på grundlag af den årlige betaling, ikke kan administreres parallelt med klippekortsystemet og kræver særlig behandling.

f. Andre ændringer af administrativ betydning og nye overgangsbestemmelser

Lovforslaget indeholder, ud over de tidligere omtalte, to ændringer af stor administrativ betydning, for det første forslag om ophør af overgangsordninger for uddannelsessøgende, som ikke er eller har været indplaceret i klippekortsystemet. Fra 1. januar 1992 skal alle indplacere-s i klippekortet efter de nye regler. Alle, der har modtaget støtte siden 1. august 1989, er indplaceret i klippekortet. Ophævelse af de hidtidige overgangsregler har kun betydning for studerende, der har påbegyndt en videregående uddannelse og afbrudt eller afsluttet den igen inden 1. august 1989. Med ophør af overgangsreglen ophører de særlige regler om indplaceringer i klippekortet, der gælder for studerende, der påbegyndte den første videregående uddannelse før 15. marts 1988. Samtidig foreslås overgangsordningen vedrørende statsgaranterede banklån og ordningen med forhøjet låneramme begrænset til studerende, der er eller bliver indplaceret i det hidtil gældende klippekortsystem.

De nye overgangsregler gøres så enkle som muligt. Alle studerende, der begynder en uddannelse efter 1. august 1991, indplacere-s i det nye klippekort, eller hvis der er tale om den første ungdomsuddannelse, uden for klippekortet. Lovændringerne får fuld virkning fra 1. januar 1992, og på dette tidspunkt sker der samtidig en automatisk konvertering af gamle klippekort til det nye efter regler, hvis principper er beskrevet i de specielle bemærkninger.

For det andet stilles der forslag om, at studielånsbestemmelserne føres tilbage til tidligere bestemmelser (før december 1989). De nye bestemmelser, der skulle træde i kraft 1. januar 1991, er blevet overflødige, fordi Nationalbanken i 1990 har ændret sin diskonto-politik, så den i højere grad følger markedsrenten. Det er vigtigt, at lovændringen kan få virkning fra 1. januar 1991, så man undgår en ny (overflødig) lånetype, jf. de specielle bemærkninger.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene om omlægninger er sammensat således, at der samlet tilsigtes et spareprovenu til finansiering af støtte til flere uddannelsespladser på omkring 125 mio. kr. årligt. Det må imidlertid erkendes, at forslagene karakter ikke muliggør en sikker beregning af de samlede økonomiske konsekvenser. Det hænger bl.a. sammen med, at forslagene virkning i